

VNK2220/48/2016

5.3.6 Sääntelytaakan vähentäminen Yksi yhdestä -periaatetta soveltamalla

Käytettävissä olevan määrärahan yläraja: 100 000 €

Aikajänne: 1/2017-5/2018

Tietotarpeen tausta ja tarvekuvaus perusteluineen:

Yksi yhdestä -periaatteen (One in One out) soveltaminen säädösvalmistelussa tavoittelee yritysten sääntelytaakan jäädyttämistä. Sen mukaan lakiehdotuksen sisältämä sääntelytaakka, joka aiheuttaa yrityksille välittömiä kustannuksia, korvataan vastaavalla sääntelytaakkakustannusten vähentämisellä toisessa yhteydessä. Hallitus on päättänyt kokeilla periaatteen soveltamista työ- ja elinkeinoministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön lainsäädäntötyössä vuonna 2017.

Hallituksen tavoitteena on helpottaa yritystoimintaa ja maataloutta turhaa sääntelyä purkamalla, hallinnollista taakkaa keventämällä ja lupaprosesseja sujuvoittamalla. Biotalousalalla tahtotilana on uusiutumista hidastavan hallinnollisen taakan tuntuva keventäminen. Lähtökohtana on, ettei hallituskaudella säädetä uusia kustannuksia aiheuttavia velvoitteita alkutuotannon toimijoille. Lisäksi maatalouden kannattavuutta parannetaan purkamalla normeja ja hallinnollista taakkaa kevennetään. Tätä taustaa vasten johtamista ja toimeenpanoa uudistetaan vahvistamalla tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Käytännön lainvalmistelutyön kannalta nämä linjaukset merkitsevät lakiehdotusten perustelujen tietosisällön kehittämistä. Hallituksen esitysten perusteluihin olisi liitettävä laadullisen selvityksen lisäksi kvantitatiivinen esitys lakiehdotuksen vaikutuksista (ottaen huomioon toiminnan ulkoisvaikutukset muuhun yhteiskuntaan). Lisäksi perusteluissa olisi kuvattava valittujen ratkaisujen lisäksi toteuttamisvaihtoehdot ja niiden pääasialliset vaikutukset. Lainsäädännön arviointineuvosto, joka perustettiin vuonna 2016 varmistamaan lainsäädännön vaikutusarviointien laatua, on useissa lausunnoissaan kiinnittänyt huomiota tarpeeseen kuvata vaikutukset laskelmien avulla. Yksi yhdestä periaatteen soveltaminen merkitsee kustannushyötyanalyysin toteuttamista sääntelytoimenpiteitä valmisteltaessa.

Tutkimuskysymyksiä:

- Hankkeen tarkoituksena on tuottaa seuraavaa tietoa:
  - a. Miten yksi yhdestä -periaatetta on sovellettu muissa maissa, millaisiin tuloksiin on päästy ja mitä niistä voidaan oppia Suomen sovelluksien suunnittelua varten? Huomioidaanko laskelmissa ulkoisvaikutuksia?
  - b. Mitkä ovat kohderyhmään kuuluvien yritysten kannalta oleellimmat näkökohdat, jotka tulee ottaa huomioon mallin kehittämisessä ja soveltamisessa?
  - c. Miten Yksi yhdestä -malli toimii käytännössä? (Pilotointi valituissa hankkeissa, alan toimijoihin ja muihin kansantalouden sektoreihin sovellettavan kustannushyötyanalyysin mallintaminen ja testaus)
  - d. Mitkä ovat mallin kehittämistarpeet pilotoinnista saatujen kokemusten pohjalta?

Yhteydet hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmaan, valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan:

Hallituksen kärkihankkeet: Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase ja sininen biotalous nousuun - ei säädetä uusia kustannuksia aiheuttavia velvoitteita (4.4.) ja Sujuvoitetaan säädöksiä (5.3)

Tietotuotannon pääasialliset muodot:

Toimintavaihtoehtoja vertaileva tieto

- sovellusvaihtoehtojen kansainvälinen vertailu

Toimintojen vaikutuksia seuraava ja arvioiva tieto

- politiikkatoimien arviointi (ex ante, ex post, toteutuksen aikainen)
- kustannus-hyöty -analyysit

Jokin muu

- yritysten kanssa tehtävä yhteistyö (yrityspaneeli, työpajat jne.)